

Acésta fóia ese
cate 3 cóle pe luna
si costa 2 florini v. a.
pentru membrii aso-
ciatiunei, éra pentru
nemembrii 3 fr.
Pentru strainatate
1 galbenu cu porto
postei.

TRANSILVANI'A.

Fóia Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana
si cultur'a poporului romanu.

Abonamentulu se
face numai pe cate
1 anu intregu.
Se abonédia la Comi-
tetulu asociatiunei in
Sibiu, séu prin posta
séu prin domni co-
lectori.

Nr. 16.

Brasiovu 15. Augustu 1876.

Anulu IX.

Súmariu: Programulu siedintieloru adunarei generale a asociatiunei transilvane. — Articii militari. (Continuare.) — Do-
cumente historice din 1848 et 1849 (Urmare). — Procesu verbale. — Conspectu. — Publicarea baniloru încursi.

Nr. prot. S. XI 1876.
p. 110

PROGRAMULU

dupa care se tienù adunarea generale ordinaria a
XV a asociatiunei transilvane, pentru literatur'a ro-
mana si cultur'a poporului romanu, in Sibiu in 10 —
11 Augustu c. n. 1876, a fostu acesta.

SIEDINTIA I.

1) Deschiderea siedintiei la 10 óre înainte de
praudiu pria presiedintele Asociatiunei.

2) Alegerea a 3 notari pentru portarea lucr-
rilor scripturistice ale adunarei generale.

3) Asistarea la parastasulu, ce s'a tienutu in
amintirea repositului primu presiedinte alu asocia-
tiunei archiepiscopulu si metropolitulu Andreiu br.
de Siaguna in biseric'a parochiala din cetate.

4) Intrunindu-se membrii éra si in localulu sie-
dintieloru, se cetesce raportulu despre activitatea co-
mitetului in decursulu anului 1875/6.

5) Cetirea computului anualu din partea cassa-
riului.

6) Alegerea unei comisiuni de 3 membri, pentru
cercetarea socoteloru cassariului.

7) Alegerea unei comisiuni de 3 membri spre
a inscrie membrii noi si a încassa tacsele resp.

8) Alegerea unei comisiuni bugetarie de 5 membri.

9) Alegerea unei comisiuni pentru propuneri
de 7 membri.

SIEDINTIA II.

1) Autenticarea procesului verbale alu siedintiei
premergatóre.

2) Cetirea disertatiunilor insinuate.

3) Raporturile comisiunilor esmise in siedinti'a I.

4) Alegerea secretariului alu II.

5) Desbaterea asupra altoru proiecte si motiuni
facute in interesulu asociatiunei.

6) Hotarirea locului si tempului pentru venitórea
adunare generala.

7) Alegerea unei comisiuni de 5 pentru auten-
ticarea procesului verbale alu acestei siedintie.

Din siedinti'a extraordinaria a comitetului aso-
ciatiunei transilvane, tienuta in 25 Iuliu c. n. 1876
in Sibiu.

Articii militari.

(Urmare.)

Credemu cá pâna aci amu reproducu de ajunsu
din „Instruatiunea asupra servitiului in
Campania“ publicata de dn. maioru Ignatu,
pentru-cá junii decisi a se inrola in armata se cu-
nósca óelu puçinu natur'a servitiului ce'i astépta in
campania, éra literatii nostrii se mai cugete si la
terminologi'a militaria, a carei elaborare in limb'a
magiara a costatu câteva ani pe academi'a dela Pest'a.
Chiaru la armat'a nóstra imperiala terminologi'a mi-
litaria nemtiésca mai este inca fórte vitiósa, plina de
barbarismi grosolani, amestecu dein câteva limbi, a-
deveratu jargona séu gergu, adeca ceea ce numescu
germanii Kanderwälsch; nici e sperantia cá se ó cu-
ratie vreodata deplinu, atátu pentru-cá acelu jargonu
li s'a prefacutu in alta natura, cátu si pentru-cá nu
prea au ce se substitue dein limb'a germana termi-
nologiei latino-francesoi, si pe cátu aru avea, s'ar lipi
cá si nucile in parete. Asia noi ne vomu întórcé
érasu la unu altu productu alu literatur'e militare si
ne vomu permite a imprumuta dela Monitoriulu
Óstei unu discursu alu dlui Serghie Voinescu,
pe atunci maioru, tienutu in conferenti'a II. dela 22.
Dec. 1873 despre.

Preparatiunea resbelului.

Domniloru!

La cercetarea istoriei, de vomu privi cu aten-
tiune cumu statele se radica si se mantienu susu prin
poterea armeloru, ori cadu din lips'a acestui sprijinu,
nu vomu intardia a ne convinge, cá aceste peripetii
ale vietiei loru nu suutu fructulu února circumstantie
independente de vointi'a omenésca: acele state a ca-
roru preocupatiune constanta, chiáru in tempulu pa-
cei celei mai profunde si mai prelungite a fostu res-
belulu, si-au pastratu independenti'a, au impusu veci-
niloru, intr'unu cuventu au prosperatu; éra au per-
dutu tóte aceste bunuri candu prea multa confidentia
ori apathi'a le facea se nu se mai gandésca la even-
tualitatea resbelului.

In tempii nostrii, famili'a de Savoia in capulu
unui micu statu militariu, ajungendu a uní cu forti'a

sub sceptrulu ei intrég'a Itali'a, si Prusi'a realizandu cu frumósa-i armata unitatea Germaniei, vinu de confirmaa, pentru nu mai scimú a catea óra, acésta observatiune.

Recent'a cadere (relativa) a Franciei, este datorita unei prea mari confidentie in prestigiulu armelor ei. Repausandu-se pe glori'a gramadita de secole, ea credea cá nu mai are a se preocupa de eventualitatea resbelului, sigura fiindu, cá armatele ei n'au decâtu se se arate cá se invinga; intr'unu cuventu francesii erau convinsi cá resbelele sunt nisce simple accidente in viéti'a statului loru. „Dela 1815 incóce mai alesu, dice dn. Lewal*), o idea fatala a prevaloratu in Franci'a. S'a consideratu starea de pace cá principala, cá esentiala, cá situatiune normala, si resbelulu cá exceptiune. Plecandu d'aci, s'a organizatu totu in vederea esistentiei armatei in interioru, rezervandu-si numai de a introduce câteva derogatiuni pentru candu aru avea a intra in campania. Petrecemu neaparatú mai multu tempu in pace decâtu in resbelu; dara nu e mai puçinu adevératu, cá scopulu primordialu alu armatei este resbelulu. Ea e specialu destinata la acésta, si siederea-i in interiorulu tieréi nu póte fi considerata decâtu cá o positiune de stationare, de preparatiune, pana se vina resbelulu. Inversulu de ceea ce s'a facutu pana acum este dara adevérulu practicú.

„Militaresce, totu trebue a fi exclusivu dispusu in vederea resbelului, posibilu in totu momentulu; apoi aceste conditiuni normale odata stabilite, li se voru aduce modificatiunile necesarie pentru a se adapta la starea de pace si a se aduce o impuçinare de cheltuieli bugetarie. Atunci dara, in momentulu de a intra in campania, departe de a se lua dispozițiuni esceptionale, se va reveni din contra la sistemu normalu.“

Toti scriitorii militari se acorda intru a recunósce importantia preparatiunii la resbelu, si capitanií cei mari au probatu cá nu despretinescu de a se ocupa de cele mai minime detalii ale ei; campaniile cele mai frumóse ale lui Napoleonu si cele din urma resbele ale prusianiloru suntú totu atâtú de interesante de studiatu sub raportulu preparatiunii, câtú si sub raportulu operatiuniloru. Aducèndu a-minte pe cele dela 1796 si 1800 in Itali'a; dela 1805, 1806 si 1866 in Germani'a, dn. Vigo-Roussillon**) insista asupra partiei care trebue a fi atribuita preparativelorú, si concludu cumu urmédia: „..... Nu se póte atunci a nu se recunósce cá perfectiunea preparativelorú, déca n'a asiguratú succesulu (cá-ci nimicu nu e siguru la resbelu), ilu facuse celu puçinu se devina fórte multu probabilu.“

Ceea ce dice dn. Vigo-Roussillon, cu marea lui

autoritate, vorbindu despre administratie, se póte generalisa pentru totu ce are raportu cu resbelulu. Si intr'adeveru, studiendu cineva deaprópe cauzele rezultatelorú neasteptate ale resbelului franco-germanu dela 1870—1871, si vedendu contrastulu ce presenta aceste doue poteri la inceputulu ostilitatiloru, nu va potea a nu fi frapatu de avantajele ce-si asigurasera germanii dinainte. Se lasamu pe statulu-maioru prusianu se ne spuna elu singuru cum pregatise resbelulu de demultu, si cumu facilitase cele dintaiú operatiuni.

„In numerulu atributiuniloru statului-maioru in tempu de pace,“ dice relatiunea oficiala a acestui resbelu*), „este si misiunea de a studia in detaliurile sale cele mai minutióse, grupementulu masselorú mari de trupe, precumu si transportulu loru in eventualitatea unui resbelu ori-care aru fi, si de a tiene-gata dinainte proiectele de esecutiune necesarie.

„La epoc'a misicariiloru de inceputu ale unei armate, consideratiunile politice si geografice cele mai multiple, vinu de se adaoga la consideratiunile militare. Abia, in totu cursulu campaniei, este posibilitate de a se repara gresielele comise in momentulu concentratiunii primitive. Dara tóte dispozițiuni de luatu potú fi discutate cu multu tempu mai naínte, si, fiindu datu mai anteu cá trupelu suntú gata a intra in campania, si cá servitiulu transporturiloru este organizatu, ele trebue se conduca la rezultatulu cautatu.“

„Proiectele detaliate de concentratiunea toturiloru fortieloru germane in casulu unui resbelu cu Franci'a, formatiunea si compositiunea diverselorú armate, adeca punctulu de plecare alu ori-carei operatiuni ulterioare, sunt espuse intr'unu memoriu redactatu de statulu-maioru prusianu chiaru din érn'a dela 1868 la 1869.“

Acestu memoriu alu dlui de Moltke, incede prin a esamina relatiunea poteriloru ambelorú armate active, eventualitatea unei diversiuni a francesiloru pe litoralulu marei nordului, ori in contr'a Germaniei de sudu si probabilitatile participarei sudului. Dupa acésta, trece la consideratiunile asupra teatrului de operatiuni, esaminandu intré cari limite póte fi circonscristu; cu acésta ocaziune, calculá cari ar fi rezultatele violarei neutralitatiei Belgiei ori a Elvetiei de catra francesi, cumu s'aru transforma in acestu casu teatrulu operatiuniloru, si in ce positiune s'aru afla atunci prusianii.

Dupa aceste prealabile consideratiuni, trece la concentratiunea armatelorú franceze, si esamina tóte planurile probabile de operatiuni, adeca: unu marsiu alu francesiloru asupra riului Mein tindiendu a separa Germani'a de nordu de cea de sudu; o espeditiune indreptata directu in contr'a Germaniei de sudu,

*) Tactique de Mobilisation. — Studiu publicatu in Journal des Sciences Militaires, livresóna din Noembre 1873.

**) Des principes de l'Administration des Armées, par M. Vigo-Roussillon, intendant militaire.

*) La Guerre Franco-Allemande de 1870—1871, rédigé par la section historique du grand état-major prussien. — Traduction par E. Costa de Serda.

si discuta si ce au prusianii de facutu in fia-care din aceste casuri. Pe aceste baze, hotarisera unde au se efectueasca acesti din urma prim'a concentratiune.

Acésta odata hotaritu, dn. de Moltke esamina retieo'a cailoru ferate ale Prusiei; apoi calcula di cu di tempulu care va trebui pentru concentrarea totala, avendu „tablourile de transportu gata astu-feliu, in càtu fia care corpul de trupa se pòta cunósce diu'a si óra imbarcării si debarcării sale.“ Dupa acésta compara mudiuloéeele de mobilisare si de concentrare ale francesilor, tienendu sém'a de organizatiunea armatei lor; de positiunea taberelor, a garnisóneloru; de repartitiunea trupelor intr'ensele; de retieo'a cailoru ferate; de materialulu lor de exploatatiune, si computa astu-feliu, ce numeru de ómeni pòtu concentra la debutu*) si in càtu tempn.

Dupa-ce termina cu tóte aceste cestiuni, purcede la grupementulu fortieloru. In acésta privintia, intra in detaliurile cele mai minutióse: determina mai anteu numerulu armatelor si efectivulu lor „dupa scopulu specialu ce fia-care va avea a implini,“ apoi trece la repartitiunea diferiteloru corpuri de armata „regulata in scopulu de a le permite la tóte de a fi gata in celu mai scurtu spatiu de tempu:“ in fine nu neglige de a hotari locurile pe cari au se se concentre fia-care armata, reserva etc.

Elu nu se multiamescé cu atatu, si mai calcula inca odata tempulu necesariu pentru concentratiunea complecta; arata mai cu de ameniuntulu amplasmentele particularie ale fia-carei armate; resuma instructiunile ce trebuie se li se dea in privintia misiunii speciale a fia-careia din ele; si pentru cá aceste instructiuni se fia facute cu prudentia, elu nu neglige de a esamina din nou tóte probabilitatile in privintia concentratiunii si primeloru operatiuni ale armatelor francesi.

Candu nu-i mai remane nimicu de regulatu la frontier'a Rhinului, memoriulu procedé la esamenulu probabilitatiloru mersului unei espeditiuni a francesiloru pe tiermurile marei nordului si marei baltice, si prescrie dispositiunile pentru apararea loru.

Acestu memoriu „a formatu, fara se i se fia adusu nici o schimbare, bas'a primeloru dispositiuni de luatu, candu resbelulu isbucni afatu de inopinatu.“

„Insupositiunea cá acestu proiectu va fi agreeat**),“ urméza a dice relatiunea oficiala, „lucrarile preliminare de tóta natur'a fusera impinse pana la cele mai mici detaliuri, si, candu la ajungerea sa la Berlinu, M. Sa regele binevoi a'lu aproba. nu mai remanea decâtu a se insemna dat'a anteiei dile a mobilisatiunii pe tablourile de marsiu si de transportu preparate pentru fia-care corpul de trupa, de catra sectiunea cailoru ferate la marele statu-maioru (locotentu-colonelu de Brandenstein), si apoi a pune se se incépa transporturile.“

*) La inceputu.

**) Adoptatu, primitu.

Prusianii se abstienusera de ori-ce mesura de preparative eventuale pana in diu'a de 15. Iuliu candu au aflu ca guvernulu francesu chiamase reservele si gard'a mobila, si cá isi armase dejá flot'a de resbelu. Atunci numai se dede ordinulu de mobilisatiune, in nóptea de 15. spre 16. pentru Germani'a de nordu; urmara apoi, la scurtu intervalu, si statele de sudu: in Bavari'a se dede la 16., fixandu-se inceperea operatiunii la 17.: in Württemberg se dede la 19; éra in marele ducatu de Baden, odata cu celu dela Berlinu. Nu trecura trei dile, si la 18. regele prescria „ordinea de bataia,“ adeca formatiunea armatelor cu staturile loru maióre; éra la 31. armatele germane aprópe completu constituite, erau dejá concentrate dincolo de Rhina in palatinatu, in numeru de 400 si mai bine de mii ómeni; transporturile de aprovisionari se urmau regulatu, si cetatile se puneau in stare de aparare.

In acestu tempu francesii se purtau in graba pe frontiera inainte de a-si fi completatu mobilisarea prin garnisóne, si fara de a astepta se-i ajunga reservele; astu-feliu, pana la 29. Iulu, divisiile de infanteria nu numerau mai multa de 6500 ómeni, éra regimentele de cavaleria multu tempu inca dupa acésta nu comptau decâtu 500 sárbii de fia-care. Cu aceste goluri, efectivulu armatei francesi nu se suia nici la 200,000 ómeni. Pe langa acésta, servitiile nu ératu organizate, cetatile abia isi formau aprovisionamentulu, de si retieo'a de oafi ferate se afla in conditiuni déca nu mai avantagióse, celu puçinu egale cu acelea ale retieiei germane, si tóte caile de comunicatiune asemenea.

Intr'unu cuventu, pe candu totulu se petrecea in cea mai buna ordine la germani, si tóte servitiile functionau cu cea mai mare punctualitate, in tabar'a vrajmasiá confusitnea domnia, si trupele erau asia de multu in lipsa de cele trebuintióse, incatu cu tóte stralucitele loru cualitati, nu ératu in stare a intreprinde nici cea mai mica operatiune. Armata francesi era, dupa espresiunea consacrata, surprinsa in flagrantu delictu de concentratiune, precumu fusese cea austriaca la 1866. In asemenea conditiuni, primele operatiuni nu poteau fi decâtu funeste pentru densii, si ei trebuia se se resimtia de acésta gresiéla in totu cursulu resbelului.

Resbelulu incepea dara prin desastre pentru francesi numai si numai diu caus'a lipsei de preparatiune: „Afara din punerea in servitiu a puscéi Chassepot, dice dn. Vigo-Roussillon, nimicu nu se facuse pentru a se prepara acestu resbelu, prevediutu de patru ani. . . . .“

Toti ómenii de resbelu suntu unanimi in apretiarile loru asupra causeru evenimenteloru petrecute, fia in Bohemi'a la 1866, fia in Franci'a la 1870—1871; dn. Thiers, — care de si nu e militar, a petrecutu inse o mare parte din vietia-i studiendu resbelele republicei si ale primulu imperiu, a contribuitu din tóte poterile la inaltierea fortificatiiloru

capitalei că ministru alu lui Ludovicu Filipu, a presidatu la organizarea armatei versaliene și la asediulu Parisului in contr'a comunei; — combatea resbelulu într'o siedintia a corpului legislativu devenita din caus'a lui memorabila, dicendu ca Franci'a nu „e gata“¹⁾; dn. generalu Trochu,²⁾ ingrigiatu pentru tier'a lui de ceea ce se petrecuse in Bohemi'a, lucră pana la 1867 că se sempaleze intré alte vitiuri ale armatei franceze pe acela de a intra in resbelu cu usiurintia, și se recomande guvernului și generaliloru de a pune mai multa atentiune la preparatiunea resbelului; dn. generalu Ducrot, atragea de repetite ori atentiunea guvernului séu asupra preparativeloru statului-maioru germanu pe candu comandá divisia teritoriala dela Strasburgu³⁾; dn. Vigo-Roussillon de care vorbiamu mai adineaori, demonstrá la inceputulu an. 1869 in doue conferintie insemnate⁴⁾, absoluta necesitate de a se prepara resbelulu, și arata cumu trebuescu a fi preparate armatele in vederea lui; elu insista cu acésta ocaziune asupra invetiamentelor campaniei Bohemiei. . . .

Dintre istoricii resbelului franco-germanu, pana si dn. colonelu Borbstädt⁵⁾, inearnatiunea cea mai perfecta a chauvinismului prusianu, recunósce catu de multu datorescu compatriotii sei intieleptei loru preparatiuni.

Me veti scusa, dloru, ca insistu asia de multu asupra acestui punctu déca veti binevoi a ve aduce aminte, că totu ce sémana a preparativu de resbelu, se impedece la noi mai in totu-deauna de indiferentia, de multe ori chiaru de defaimare.

II.

Misiunea statului-maioru in tempulu pazei este de a contribui la preparatiunea resbelului cu munc'a și cu cunoscintiele sale speciale; de a da chiaru impulsione la acésta candu administratiunea superióra, din cause independente de vointi'a ei, se arata indaratnica; de a avea prevedere și pentru densa, că-ci ea nu se póte gandi la totu.

Se cautamu, in scopulu de a potea procede la aplicatiune, a defini acésta expresiune astu-feliu, in catu se nu remana nici o ambiguitate séu indecisiune asupra-i. Scriitorii militari didactici și istorici, la diferite epoce au atinsu acésta cestiune; au datu sfaturi in acésta privintia; au aratatu midiulócele și preparativele ambelor parti pentru resbelele pe cari le descriau, inse n'au datu o definitiune completa; și candu au dat'o, fia-care o facea dintr'unu punctu de

¹⁾ Siedinti'a dela 15. Iuliu 1870.

²⁾ L'armée Française en l'année 1867.

³⁾ A se vedea epistolele publicate in diarie in tempulu resbelului, intre altele in diariulu l'Independance Belge.

⁴⁾ Des principes de l'Administration des Armées. — Doue conferintie facute la ministeriulu de resbelu la 3. și la 10. Martiu 1860.

⁵⁾ Campagne de 1870—1871. — Tradusu din limb'a germana de capitanulu E. Corta de Serda.

vedere restrinsu asia, in catu tóte cate s'au cercatu suntu particulariste. Cu tóte acestea, dia relatiunile istorice cele mai complecte, precum este aceea a statului-maioru prusianu, despre care amu avutu onóre a ve intretiené la inceputulu acestei conferintie, se póte deduce urmatórea definitiune:

A prepara resbelulu, este a gasi tóte elementele de fortia, trebuintióse in campania spre a aduce la maximulu loru pe cele existente, a crea pe cele cari ne lipsescu, și a le aduna, coordina și organizá apoi astu-feliu in catu, punendu-le in actiune se fia susceptibile d'a produce celu mai mare efectu putintiosu, și, s'avemu prin urmare catu se va potea mai multe probabilitati de succesu in favórea nóstra.

Se potu distinge doue feluri de preparatiuni: o preparatiune generala, in vederea unui resbelu oricare aru fi, și un'a speciala, in vederea unui resbelu datu — séu mai bine prevediutu.

Nu intra in programulu ce mi-amu impusu d'a enumera tóte elementele cari au o actiune, fia directa fia indirecta asupra resbelului; și apoi acésta ne-arú conduce prea départe. Voiu trece inse repede in revista pe cele mai importante, cautandu a atrage, cu acésta ocaziune atentiunea d-vóstra asupra acelor cari suntu de unu interesu mai imediatu pentru noi, și a arata cari dintr'ensele trebuescu a face obiectulu unui studiu mai de aprópe alu statului-maioru și iu ce limite desvoltarea loru ilu privesce.

Dupa importantia e greu se le classamu; le vomu deosebi numai dupa natur'a loru, in doue grupuri:

I. Cele fara cari nu póte esista — celu puțin in starea actuala a artei militare — o actiune de resbelu.

II. Cele cari de si nu in totu momentulu in dispensabile, au o influintia directa séu indirecta, mediata séu imediata asupra conducerei și rezultatului resbelului, dupa mai multa séu mai puțin'a loru desvoltare, dupa ordonarea, dupa intrebuintiarea loru, dupa conditiunile in cari se afla.

I. Dn. Vigo-Roussillon distinge doue preparatiuni: aceea a resbelului și aceea a armatelor. Programulu d'salé difere de alu nostru in acésta, că-si propune a trata aceste cestiuni numai din punctulu de vedere administrativu, și se ocupa prin urmare numai de cateva principii de organizatiune și de servitiile administrative. Voiu adopta inse in enumerarea elementelor de fortia, impartirea ce o da elu vorbindu de preparatiunea resbelului, pentru cele de ante'a categoria. Elu dice că pentru a face resbelu, trebuie:

1) Bani.

2) Ómeni.

3) Cai.

4) Materialu și aprovisionamente.

Dintre tóte elementele de fortia — séu de actiune, — acestea suntu cele cari privescu mai indirectu pe statu-maioru; cu tóte acestea, nu e inutilu se le esaminamu puțințelu.

1. B a n i i.

În privința banilor, nu e treb'ă noastră se cautam care aru fi sistemul celu mai apropiatu spre a ni 'i procura, inse nu potemu trece eu vederea asupra unui principiu care cere a fi probatu din tôte poterile nôt're, acela adeca, că la rebelu cine apuca înainte, trage din acêsta avantaje imense asupra adversariului seu. Că s'o pôta inse face, trebue se pastreze secretulu preparativelôru si se aiba prin urmare fondurile la îndemana, eu facultatea de a dispune de densele, fara a justifica de-ocamdata de întrebuintiarea lor. Scimu că acêsta aru fi o derogatiune la legile finantiarie, dara candu e vorb'ă de a pregati succesulu unei campanii, consideratiunile militare trebue neaparatu se prime pe tôte cealalte.

Prusianii au deslegatu de multu acêsta problema cu creatiunea tesaurului de rebelu; dn. Vigo-Roussillon ne spune, ca la 1812 Napoleonu dispunea pentru preparativele lui militare, de 180,000,000 franci, si că gubernulu prusianu, la 1866, înainte de a incepe rebelulu, isi alienase in secretu actiunile drumului de feru dela Coloni'a la Minden, si-si pută astufelu efectivulu tesaurulu de rebelu la 100,000,000 taleri. Elu esprima regretulu că dreptulu publicu si regulele finantiarie ale Franciei nu lasa gubernului facultatea si mijlôcele d'a prepara rebelulu intr'unu modu mai complectu, fara a o anuntia la tóta Europa.* Din nenorocire, si noi ne aflamu tota in acestu casu.**)

2. Ó m e n i i.

Legea nôt'ra de recrutare ne procura unu numeru considerabile de ómeni in raportu cu populatiunea tierei, inse e incontestabilu că ne-aru procurá mai multi candu s'aru, ocupa cineva se caute causele incapacitatiloru de a servi, precumu si pe acelea ale fraudelor, spre a le semnala administratiei. Acêsta lucrare facuta de consiliurile de revisie, pe districte, si centralisata la marele statu-maioru séu la directi'a 1-iu din ministeriulu de rebelu aru da, suntu convinsu, rezultate minunate, nu numai in privința acêsta, dara si in privința multoru altoru puncte.

Dara, déca numerulu jóca unu rolu insemnatu, nu e unu cuventu că se se neglige calitatea. D'aci necesitatea d'a ne ocupa si de educatiunea junimei, care din nenorocire nu raspunde la noi decatu exigentelôru vietii civile. Pentru că sistemulu militiiloru se deá fructe bune, e de neaparata trebuinti'a se cautam a desvolta de tempuriu in junimea tierei aptitudinile fisice si militare, si se le damu tineriloru ore-cari notiuni asupra servitiului militarui. „Unu statu

*) CREDU că la noi s'aru potea, fara inconvenientu, afecta la acestu usu fondulu disponibilu alu cassei de dotatie a óstei, pentru care se cauta o destinatie fara a i se gasi — cu obligatiunea de a inlocui sum'a in totu-deauna, indata dupa incheierea socotelorulu rebelului. Acêsta suma, de si insuficienta pentru unu tesauru de rebelu, totu ne-aru potea ajuta puçintelu.

dice dn. Rustow*), care da totoruru cetatieniloru sei o educatiune civila si militara preparatori'a si complecta, este in stare de a aduce la maximum fortele sale militare utilizabile. . . .“

Ar fi otiosu se caute cineva cui apartiene de a studiá cestiunea educatiunei militare că complementu alu celei comune, numai nu scimu de ce nu s'aru ocupa si statulu-maioru de dens'a.

3. C a i i.

Déca cestiunea remontei nu e de resortulu statulu-maioru, nu e mai puçinu adevratu, că proportiunile catoru trele arme trebuescu a fi stabilite de densulu, că acestea se nu mai fia determinate de consideratiuni bugetare si altele, ci numai de consideratiuni tactice. Asemenea e bine se-si dea si elu cuventulu in cestiunea transporturiloru; că-ci, la rebelu, tôte detaliurile logisticii i'u privescu in particulariu. Prin urmare, statulu-maioru revine sarcin'a d'a calculá trebuintiele, d'a dá óre cari cifre, dupa care apoi, cine este in dreptu, se se ocupe de mijlôcele d'a ne procurá caii, si de calitatile lor.

4. Materialulu si aprovizionamentulu.

Vomu lasa d'o parte celalaltu materialu de rebelu, că se dicemu numai unu cuventu asupra armelôru.

Alegerea sistemului, întretinerea si reparatiunea loru nu privescu pe statu-maioru; inse e bine se-si dea si elu opiniunea asupra numerului si proportiuniloru, precumu si asupra prioritatiei candu e vorb'ă de a se face comande pentru unu armamentu generalu in ajunulu unui rebelu probabilu.

II. Elementele din acestu grupu trebue se faca la noi, d'aci înainte, obiectulu constantei preocupatiuni a statulu-maioru in tempulu pazei. Actiunea loru asupra evenimenteloru ne va fi cu atatu mai favorabila, cu catu ele voru fi mai bine studiate, mai bine apretiate, si cu catu voru fi mai bine preparate in vederea mersului probabilu alu unui rebelu, oricare aru fi, ori alu unui rebelu datu.

Éta cele principale séu aprópe principale dintre acestea:

1. Organizatiunea armatelor.
2. Sistemulu de mobilizare.
3. Gradulu de facilitate d'a se concentra armatele.
4. Conditiiunile viabilitatiei.
5. Sistemulu de aparare alu tierei.
6. Sistemulu de rebelu.
7. Modulu de actiune alu trupelor si alu staturiloru-maióre.
8. Preparatiunea esicuielului strategicu**) in vederea resbeleloru probabile.

*) De l'Éducation Militaire. — Tradusu din limb'a germana in cea francesa de Gustave Bayvet.

**) Planului strategicu. Echiquier, tabla, scandurica de jocu in Siachu.

9. Organisationsne de diferite servitii.

10. Modulă de aplicatiune alu descopeririloru moderne si adaptarea loru la usulu armatelorū.

11. Legislatiunea privitoare la resbelu, adeca regule cari se determine in tôte circumstantiele dreptn-rile si datoriele armatelorū si ale individilorū faciă cu populatiunile amice sėu inamice si cu armatele si trupele inamice.

Se esaminamu puçintelu aceste subiecte in parte, nu cã se ne formamu opiniunea asupra-le, nici cã se stabilimu regulele dupa cari aru trebui se se urmeze in tôte casurile in privitiu'a lorū, ci mai multu cã se cercamu o schitiă de programū alu ocupatiunilorū statulu-maioru.

(Va urma).

Documente historice din 1848 et 1849.

(Urmare.)

74. Pe cãtu a duratu bellulu civile, administratiunea incepuse a se conforma dupa nationalitati. In comitatulu Cetatiei-de balta pe langa administratoriulu militariu era applicatu sub titlulu curiosu Ad latus cã comissariu romanescu protopopulu Stefanu Moldovanu, ęra cã comissariu sasesen parochulu Stefanu Ludovicu Roth. Magiarii din acelu comitatu fugisera care in catran, ęra cei mai teneri se batea in ęstea lui Kossuth. Aci parochulu Roth retrasu la parochi'a sa din diverse cause, ıntre care si unu morbu uritu (hoemorrhoides), se plange cã de cei facu s'la cã se męrga la postulu seu, si cere dela collegulu seu, cã se'lu escuse.

Hochehrwürdiger Herr!

Wenn Herr Administrator krank ist, und Sie nicht deutsch schreiben können, so sind in Mediasch noch Leute genug, die solches thun können, welche Schrift dann vom Herrn Administrator unterfertigt werden kann, wozu ich nicht unumgänglich nothwendig bin, auch nicht verantwortlich, weil ich wiederholt darauf angetragen habe.

Ich bin anderer Ursachen wegen auf Mediasch gekommen, und werde mich zu vertheidigen wissen: da verliere ich nicht gleich den Kopf. Jetzt kann ich aber nicht aufsitzen, da ich wie bekannt, ein Hämorrhoidal-Abweichen habe, und Krankheit entschuldiget.

Meinen, auch heute, abgeschickten Brief an Se. Hochwohlgeboren Herrn Administrator wird wohl derselbe bis jetzt erhalten haben, das darinnenstehende bitte zu beherzigen: Sind Euer Hochwürden gesund, so stehet Ihrer Reise nach Kokelburg nichts im Wege. Ich folge sogleich, als es meine Leibesbeschaffenheit erlaubt. Säumen Sie nicht den Bericht schleunigst abzusenden, denn nicht in der Reise nach Mediasch, sondern allein in der verspäteten Anzeige kann ein Fehler liegen, der mich jedoch nicht treffen kann, da

ich wiederholt dazu in aller Bescheidenheit angefordert habe.

Sollten Sie nach Kokelburg abreisen, so wird sich Herr Major Baron d'Urraca bereitwillig finden lassen, Ihnen durch kaiserliche Mannschaft die erforderliche Sicherheit zu verschaffen, die ohnedem bis noch nicht sonderlich gefährdet sein mag.

In aller Hochachtung verharrend, nebst Respectbezeugung an T. Herrn Administrator.

Euer Hochwürden

Mediasch am 5. Jänner 1849.

ergebenster Freund und Diener
St. L. Roth, adlatus.

75. Bem cu ęstea magiara strabatuse pe la 25 Dec. 1848 pãna la Clusiu, dara pãna atunci in Sibiu nu se sciă nimicu despre acęsta schimbare a lucrurilor, ceea ce se cunosce si din urmatóriele 2 acte.

Comitetulu Natiunei romane

V. Prefectulu Stefanu Moldovanu

Comitetulu priimi in dilele trecute o ordinatiune dela I. G.-Comando, cã se ordinez la M.-Vásárhely cã farin'a pentru magazine din acelu orasiu se se transporte la magazinulu din Clusiu, ce s'a si facutu. Dar Comitetulu lua insciintiare cã o parte din acelu transportu s'ar fi opritu de catra romanii din Zau. Comitetulu a reportatu la G.-Comando, de unde a primitu o alta ordinatiune, din care ti se alatura aci o copia sub A, pe care se o mani prin estafeta pana la Zau, cu adausu cã, acea farina, daca pana acum n'a devenitu in man'a rebelliloru calmuci, se se transporte la Mediasiu ori Ibasfalau.

Sabinu 5 Ian. 1848. Simeon Barnutiū,
Presidente.

76. Praefectul Legiunei III. catra Administratorulu Comitatalui Cetatei de Balta
D. Stefan Moldovan.

In dio'a din 25/6 Ian. am primitu duce epistole ale On. Dnii Tale. La cea din teia de locu m'am miscatu cu trup'a din Bobohalma, si acum me affu in Curia, lasandu in locu unu tribunatu in forma de pichieturi. De acęst'a inse me doare, cã ci m'am miscatu, pentru cã Vásárhely tremura de lagerul meu, mai nainte a fostu flamurele uniunei, dar dupa acea le-au trasu, pentru cã in M.-Vásárhely nu e multime mai mare decãtu eu cu Vladutiū oasiu putea nimici, si nice trebuie intardiatu cã se nu se inpute si asca. Se mi se dea mie facultate si o companie militia. La Turda inco dupa cum noi stimu, nu se affa mai multi de catu 5000 gubasi*), poate voru fi mai multi la Clusiu.

*) Numiti asia dela vestmentul lorū de asupr'a, numitu guba, ceea ce pe airea se dice sarica. Era mai totu lancieri romani, adusi asupra nóstra dein comitatulu Biharu etc. Red.

Adoua epistola de locu o amu comunicatu cu Vladuti, si până acum vor fi caleretii la Zau, inse numai pentru acea am trimisu că se se cerce lucrulu mai cu ameruntu, inse ei știu intemplarea farinei in chipulu urmatoriu, adeca: mergendu carale spre Clusiu pana la Zau oare cine le au intorsu, spunendu că vine vrasmasului, si intorcunduse in M. Bandu, au stationatu, unde unguri le-au prinsu 4 cara. De acolo mergendu prin Nasna in Vásárhely, de unde D. Major Clócotianu au fostu esitu, au picatu in man'a vrasmasiului, impreuna cu patru catane, care prin prevedintia suntu scapati, si dñsi la Sibiu. — Asia e cu farina.

Tócma acuma mi-au adus prinsu doi cocisi din M. Vásárhely, care au fostu trimisi in Sionfaleu la curtea lui Donath că se duca porci, din care earasi numai atata ara pufut scoate, că cetatea o padiescu singuru Magyarii din scaunu. Cocisii suntu prinsu, caruti'a care este a orasiului, sequestrata, si porcii la mine in pivniti'a.

Pe langa toate acestea rugandute se me mai insciintiedi, sunt M. On. Dñii-Tale

Datu in Cetate de Balta 1848 ²⁶/₅ Dec.

credintiosu filiu
Vasiliu Moldovean,
Praefectu Leg. III.

77. Prea on. Domnule Protopopu!

Inca odata me mai rogu procureadia'mi Cindere. Eu m'amu asiediatu in Bobohalma pana mi se voru aduna ómenii; de aici amu asiediatu picheturi, giuru inpragiu, pana in drumulu Vasiarheului. La Ernoth nu este lagaru, fara este alu lui Vladuti la Atientisiu, cu care ne mai inpreunamu prin picheturi. Din Muresiu-Vasarhely nu suntu magiari decatu cei de locu seu inbracatu militaresce si astépta potere. Cei dela Turd'a amu auditu că ara fi pasitu pana in marginea Muresiului la Hadareu. Eu dupa ordinatiunea comitetului amu urmatu comunicatiunea magiariloru prin scrisori; dara sum superatu că nu amu capetatu comandantu dela generalulu Vardener.

Scrie'mi dela cine potu cere comandantu; si in ce stare sunteti in Mediasiu, si óre la strigarea nóstra dobandi-vomu ajutoriu*).

Din Lég. la Bobohalma, Vasiliu Moldovanu,
1848 24 Dec. st. v.   prefectu Leg. III.

78. Prea onorate Domnule!

Capatandu instructiune dela comitetu că se priveghiezu dupa caletori si se cercetezu dupa scrisori

*) Dein acésta correspondentia inca se vede curatu, că lobontii, adeca cei inperatesci, si romanii era nespusu de reu informati despre miscarile curutiloru. Spre a se convinge cineva de tristulu acestu adeveru, are se alature de ex. datele acestoru acte cu actiunile bellice dela Ciucea, Clusiu, Desiu etc. dein Dec. 1848 pana in 15 Ian. 1849. Red.

periculóse, eu sum cu luare amiate pe la tóte drumurile. Si tocni'a eri am prinsu trei, la cari s'au aflatu aceste'a scrisori, din care se poté vedea, cine e ducele rebelliloru, cata suma si pe unde se astépta; inse din gur'a loru veti sci mai multu, numai se se examinadie bine. Te rogu că aceste'a scrisori se le comunici In. G.-Comrado.

Cercetandu si mai aprópe dupa farina, s'au intemplatu asia pr. ti-amu scrisu mai nainte, si acum este in man'a dusmanului.

Róga pe In. G. se mi dea assistentia militara, se ocupu Vasiarheulu, se nu aiba cörtele kandászok.

Datu in Cetate de-Balta, 1848 8 Ian. la 6 óre*).

Vasiliu Moldovanu,
prefectu Leg. III.

79. Dela comitetulu natiunei romane.

Domnului V.-Prefectu St. Moldovanu.

Escelenti'a Sa domnulu Comandante Generalu Baronu Antoniu de Puchner, prin decretu presidialu cu datu 28 Dec. 1848. Nr. 5062, 5180 si 5233, demanda strensu, că respectivele prefecture si tribunaturu romane se indemne cu totu adinsulu pe conationalii nostri, că catu se poté mai scurtu se admunistre tóte resturile de dasde imperatésca la perceptorii tienuturiloru, pentru că greutatea speselorú publice nu mai suferé nici o amánare.

Acésta porunca vi se inpartasiesce spre strensa urmare si implinire.

Sabiuu 10. Iun. 1849**).

Simeónu Barnutiú,   Gabrielu Dorgou.
presiedinte.

80. — Acésta epistola a dlui Dobolyi Lajos prinsa de prefectulu legiunei III. romanesce, considerata dein punctulu de vederé atinsu mai susu la altu documentu, este éراسi fórté instructi'ya. Coprinsulu ei adeca ne invéti'a de nou, că in tempuri bellice chiaru avendu cineva cea mai ferbinte dorintia că se afle curatulu adeveru, la totu passulu da preste minciuni alaturea cu sciri adeverate. Scrisórea nu are data; este inse cea mai mare probabilitate, că Dobolyi o a scrisu catra amiculu seu Samuila in 5 Ianuaru 1849, in care di Dobolyi scrise si catra Pista (Stefanu) alu seu, infruntandu'lu pentru că nu 'ia tramisu 36 ferdele de grau si 'i amenintia cu juramentu, in maniera turcésca dieundu, că va veni preste pucinu la

*) Passagiulu dein urma alu acestei epistole dá proba de unu curagiu extraordinariu alu acestui prefectu, pre atata pre catu celu de antaiu si cu epistolelele precedente arata miserabil'a neingrigire a comandei generale dela Sibiu.

Red.

**) Baronulu Puchner nemerise fórté reu cu acelu decretu alu sea, pentru-cá acumu partea cea mai mare a tierעי cadiusé éراسi in potestatea insurgentiloru, precumu se va vedea dein mai multe documente urmatorie. Red.

mosi'a sa si apoi ii va da elu. In 18 et 19 Dec. au fostu bataliile la Ciucea, in 25 Dec. Clusiulu era in potestatea lui Bem; óstea imperiala desbinata in doue ajunsesse in 27 la Alb'a-Iuli'a, si un'a parte in retragere catra Bucovin'a. In 1 Ianuaru insurgentii ocupasera si Nasaudulu. Din tote acelea actiuni bellice secuui dein Murasieni si anume acestu Dobolyi de si avea spioni mai multi si mai buni cá austriacii, scia numai atata, cá a intratu in tíer'a nóstra óste mare unгурésca sub comand'a lui Bem, séu cumu ilu scrie densulu Bóm, cu Katona si Teleki, cá generariulu imperat. Wardener lovitu fiindu de apoplexia a moritu, si cá pe „agitatorii“ romani ii pedepsescu aspru (Bem publicase indata la intrarea sa amnestia generala, cumu se vede din documentulu respectivu; rebellii inse n'au voitu se scia nimicu de acea amnestia). Dupa acestea Dobolyi adaoge fabul'a ne mai audita pana acilea, cá cu Bem aru fi venitu in tíera si un'a óste de 8 mii romani curati, pusi sub comand'a renumitului nostru barbatu Etti-mie Murgu si sub a comissariulu Gavriulu Mihali, cá dein tóta óstea lui Bem acei romani dela Ungari'a aru fi cei mai selbateci (a leg vadabb), si cá aru fi maniosi pe romanii ardeleni, pentru-cá acesti'a n'au datu man'a cu magiarii. In a dou'a parte a epistolei se mai insfra alte fabule amestecate cu sciri adeverate, inse si acelea cunoscute reu, falsu, pe dosu, sucite, scalciate, adeca curatu asia precumu facu si astadi tote diariile magiare si cele nemtiesci dualistice cu mai tote scirile bellice cate publica ele dela Serbi'a, Bulgari'a, Bosni'a, Montenegro, Constantinopole etc. Eca si epistol'a lui Dobolyi in originalu.

Édes Samu!

Igérétémet nagyon későre válthatom be, oka pedig az, hogy alkalmam kitől irjak nem volt — tehát ezért engedelmet kérek. — Földvári úrral több ízben beszéltem, 's azt mondá, hogy mihelyt magát valahol állandosíthatja, azonnal ígérétét bé váltja. — Most telyes lehetetlen. — Itt sokféle hir kereng, hogy mi a való benne alig lehet kivenni. — Annyi csak ugyan igaz, hogy Erdélyben benyomult egy roppant magyar tábor, még pedig három vonalon. — Vásárhelyhez még meg nem érkezett, de minden órán várjuk az egyiket, melynek vezére General Bóm, ebbe van katona Miklós és Teleky Sándor is; lassan haladnak, mert mindentütt magyarazzák a föld népnek bejövetelek czélját — a bujtogatókat keményen büntetik — a föld népivel szeliden bánnak — egy csapatot mint beszélük Murgu vezérek, a mely áll 8000 tiszta oláhból, velle van k. biztos Mihály Gábor; ez a legvadabb, — t. i. Murgu és a csapatja is az oláhok ellen, — hogy miért nem fogtak kezét a magyarokkal. — Reményeink és kinézéseink eléggé biztosokk; — egyébaránt a jövődöbe belátni nem lehervén Isten igazgatja dolgainkat. — A székelyekre nézve csak annyit irhatok, hogy határozottan beszé-

lik, hogy oda a sorkatonaság soha behatolni nem tud — sokat levágtak közülök.

Magyarországon a dolgok közhir szerént még jól állanak — Windischgrätz állomásáról el van mozdítva, egy Gruber nevü van helyébe téve, az „Allgemeine“ szerént. — István volt Nádor minister-elnök, Kossuth pénz-, Mészáros hadügyi-minister, a „Wiener-Zeitung“ szerént pedig Kassa, Lőcse be van véve — de ezzel egészen ellenkező mint irám az „Allgemeine.“ — Minek inkább lehet hinni. — Mikó Imre, Bánfi Miklóssal felment. — Pestről Szécsényi, ki egészen meggyogyult. — Mészáros és sok Praelatusok és püspökök, 's főurak vannak jelenleg Olmützbe, a dolgot diplomaticai uton kiegyenliteni. — A hosszas írásról, ha tudták, engedelmet könyörgök — egyébaránt az új évben új örömekeket, és boldogabb napokat mint a mult év három ntó havába, áldja meg az Isten mindnyájokat — sorsunk jobbra fordul — mihez teljes reményünk, a midőn újból ölelhetjük, a kiket szeretünk — addigis nőimmal és gyermekeimmal együtt csokoljuk és maradok

őszinte barátja.

Dobolyi Lajos.

U. i. Mig levelem végzém mondák, hogy a Boli szerént General Vardener ki Gallicziából jött, Torda és Vintz között guta-ütés következésibe lováról leesve megholt — ez futás közt történt.

Édes Samu!

U. i. Cseh János bátyámékat előttünk igen kedves háza népével együtt tiszteljük.

Pista! Otthon léttemkor kértem volt kendet, hogy szerezzen egy szekeret, 's a' Májorné urasszony által assignált 24 véka és a tiszteletes Esperes ur általi 8 véka meg ígért buzát, és Vas Mihály urtól is 4 és így öszvesen 36 véka buzát küldje bé — vagy ha nem kap kend jöjjön személyesen bé, de kend sem egyiket sem másikat nem tette. — Még egyszer intem kendet, hogy ezen tett rendelésemet rögtön telyesítse, mert ha nem — mentől hamarabb meglátogatom én kendet — de Istenemre mondom: oly látogatás lesz, mi kendnek sokba fog kerülni, ezt hogy elkertülje várom a megígért gabonákat. — A Májornétól a gabonát a tiszt a mesturamnál lévő rendeletre feltölti. — Istentől áldást kíván

K.-Vásárhely, 5. Januar 1849.

Dobolyi.

(Va urma.)

Nr. prot. S. XI., 1876.

Procesu verbale

alu sedintiei extraordinare a comitetului asociatiunii transilvane, ținuta in 25 Iuliu c. n. 1876 sub presiudu Dlu Iacobu Bologa, fiindu de facia dd. membri I. V. Rusu, I. Hani'a, E. Macelariu, V. Romanu, C. Stezariu, Z. Boiu, Dr. D. Racuciu, Dr. A. Brote, I. Cretiu si cu asistenti'a secretariului Dr. D. P. Barcianu.

§ 107. Punendu-se la ordine raporturile comisiunilor alese in sedinti'a din urma, se raportéza mai intaiu din partea dlui I. V. Rusu despre lucrările mai departe ale comisiunei esmise pentru a'si da parerea despre punerea in lucrare a propunerilor dlui L. Vajda.

Conformu insarcinarii primite in sedinti'a din 9. Iuniu a. c. comisiunea a compusu o consemnare aceluor barbati distinsi si meritati prin promovarea literaturii si culturii nationale, pe cari dens'a ii crede demni a li se eternisá memori'a in sensulu propunerilor Dlu L. Vajda. La compunerea acestei consemnari comisiunea a avutu in vedere pre barbati diferitelor epoce din tóte tierile locuite de romani. Comisiunea propune deci primirea consemnării si propunerea ei la proxima adunare generala spre aprobare.

Se primesce, ér consemnarea se acude la acestu proces verbalu sub A.

In privinti'a compunerii biografieror amintitoru barbati, comisiunea afla a fi de lipsa se premérge culegerea datelor recerute in modulu indigitatu de ea in raportulu din 9 Iuniu a. c. Propune deci: cá consemnarea resp. comunicandu-se cu barbati competenti acestia se se róge a'si da parerea cu privire la barbati consemnati si eventuelu a o intregi.

Mai departe se se róge cu aceea ocaziune a comunica comitetului datele biografice, ce le ar posede despre atari barbati, eumu si portretele lor, si a face cunoscutu locurile si persónele, dela cari, dupa sciinti'a lor, se mai potu procura asemeni date si portrete.

Dlu Z. Boiu reprezentandu opiniunea minoritatii comisiunei face contr'a propunerea, cá biografiele se fia compuse de cate unu barbatu, cá se se conserve unitatea lucrării. Spre acestu scopu se se propuna adunării generale cate 1 barbatu meritatu, si adunarea se prelimineze unu premiu corespunditoriu pentru compunerea biografiei aceluia.

Culegerea datelor biografice se se lase apoi in voi'a acelu barbatu de litere, care voiesce se compuna biografi'a.

Dupa o desbatere mai indelungata punendu-se propunerile la votu.

Se primesce propunerea maioritatiei comisiunei cu 5 contra 3 voturi, dupa-ce D. Stezariu s'a abtinutu dela votare.

§ 108. Urméza raportulu comisiunei alese pentru revisiunea bibliotecei.

Raportorulu comisiunei dlu I. Cretiu arata, cá pentru de a poté satisfice unui conclusu alu adunării generale din anulu trecut, care cere publicarea in „Transilvani'a“ a celoru mai insemnate opuri din bibliotec'a asociatiunei, aru fi de lipsa o aranjare noua a bibliotecei si o inregistrare mai practica a cartiloru.

Spre acestu scopu se propune

1. Introducerea a 3 registre si adeca: unulu chronologicu, unulu alfabeticu si unulu dupa specialitati, remanendu a se insemna in o rubrica speciala la cele doue din urma loculu unde se afla asediata o carte anumita in biblioteca.
2. Amenarea publicării in fóie pana dupa finirea acestoru registre.
3. Brosiurarea colectiunii de diurnale, ce se afla in biblioteca.

Se primescu propunerile comisiunei.

§ 109. Comisiunea insarcinata cu darea de séma despre unu modu mai corespunditoriu de elocarea baniloru din fondulu asociatiunei, prin raportulu seu Dr. A. Brote propune a remané pe langa modulu de elocarea de pana acuma, pana la timpuri mai normale, de órece in tempulu de facia valorile suntu pré schimbatióse si s'aru poté usioru intempla cá asociatiunea se sufere pagube mai insemnate.

Se primesce.

§ 110. Secretariulu asterne spre aprobare programulu adunării generale urmátore.

Programulu se apróba si se decide a se trimite on. redactiuni ale toiloru romane spre publicare.

§ 111. Dlu presiedinte provocandu-se la conclusulu comitetului din sedinti'a trecuta, de a serba unu parastasu in amintirea arhiepiscopului si metropolitului Andreiu Br. de Siagu'a, propune a se aduce acestu conclusu la cunoscinti'a Escelentiei Sale parintelui arhiepiscopu si Metropolitu Mironu Romanu si a venerabilului consistoriu archidiecesanu, cu rogarea, cá se binevoiesca a participa, resp. a pontifica la serbarea parastasului.

Mai departe propune a se insciintia magistratulu cetatii despre ținerea adunării generale in 10—11 Augusta st. n. in Sibiiu.

Se primesce.

Sibiiu d. c. m. s.

Verificarea acestui proces verbalu se concrede dloru membrii: Rusu, Boiu, Romanu.

Iacobu Bologa mp., Dr. D. P. Barcianu mp.,
presiedinte. secretariu.

S'a perlesu si verificatu. Sibiiu in 29. Iuliu 1876.

I. V. Rusu mp. Z. Boiu mp. V. Romanu mp.

Nr. prot. S. XII. 1876.

Procesu verbale.

alu ședinței extraordinare a comitetului asociației transilvane, ținută în 26. Iuliu st. n. 1876 sub presiunea dlui Iacobu Bologna, fiindu de față dd. membri I. V. Rusu, E. Macelariu, C. Stezariu, Z. Boiu, V. Romanu, Dr. A. Brote, I. Cretiu și cu asistența secretariului Dr. D. P. Barciănu.

§ 112. Declinându-se ședința de deschisă secretariului raportēja despre actele înscrise dela ședința din 9. Iunie, până la ședința de față.

Nr. exh. 216/1876. Venerabilele consistorie arhidieceșane din Sibiu și Blășiu aduc la cunoștința comitetului că, cu privire la conștinșul adunării generale a IX. p. prot. XXI. lit. b. c., recomandat de nou spre considerare prin comitetu sub dtulu 9. Iunie a. c. s'au dispus de jă de mai înainte cele de lipsa pentru eternizarea barbatiloru, cari au escelatu prin lucrările lor pentru biserică și națiune.

Spre placuta știința.

§ 113. Nr. exh. 215/1876. Consistoriulu arhidieceșanu din Blășiu retransmite actulu fundatiunalu vechiu alu dlui jude regiū Basiliu Basiota din Odorhei.

Spre știința cu aceea că se se retransmite dlui fundatori.

§ 114. Nr. exh. 207/1876. Fostulu stipendistū Pintea Ternovėnu, dela academia de silvicultura din Mariabrunn, arata că fiindu de prezentu în oficiu de statu spre a căștiga praes'a receruta pentru depunerea esamenului de statu din forestierie, nu pōte coresponde acum-o data obligațiunei luate asuprasi prin primirea stipendiului de a servi în patria.

Spre știința.

§ 115. Nr. exh. 208/1876. Candidatulu de profesura Teodoru Ceonțea se rōga de unu ajutoriu de 150 fl.

Comitetulu deșide a se rescrie dlui Ceonțea, că neavendu comitetulu la dispozițiune vreo sumă pentru astfelu de scopuri, nū pōte satisfacere cererei sale, dar o va recomendă spre considerare în bugetulu anului viitoriu, care se va ștatori la adunarea generală, ce ne șta înainte.

§ 116. Nr. exh. 212/1876. Stipendistulu Emilianu Popoviciu dela școl'a reală din Sibiu, asterne în copie atestatulu de pe sem. II-lea pe 187⁵/₆ și atestatulu de maturitate, din cari se vede că densulu a facutu progresu escelentu.

Spre placuta știința.

§ 117. Nr. exh. 214/1876. Dlu cav. de Puscaru comunica cu privire la legatele facute asociațiunei și fondului academiei de repansatii George Grabovsky și Teodoru Mušovsky din Pesta că, punendu-se în conștinșere eredele univiersalu Constantinu Grabovsky acest'a a promis a responde sumele testate asociațiunei în Septemvre a. c.

Spre placuta știința, cu aceea că se se trimite dlui Constantinu Grabovsky o adresa de condolența din partea comitetului.

§ 118. Nr. exh. 217/1876. Dlu Z. Boiu, asessoru consistoriale, și membru alu comitetului mulțimesce pentru onorifica ipsarcinare de a ținere unu conventu bisericescu în amintirea mitropolitulu Andreiu br. de Siaguna, la parastasulu, ce se va celebră cu ocașiunea ținerei adunării generale și arata totuodată, că deca nu va intreveni vr'o pedecă, cu cea mai mare placere primisce însarcinarea.

Spre placuta știința.

§ 119. Nr. exh. 218/1876. Direcțiunea desparțiamentulu cerc. VI. (Deva) asterne protocoalulu adunării generale ținută în 29. Iunie a. c. în Hunedōra.

Din acestu protocoalu se vede că adunarea generală s'a ocupatu cu următoarele lucruri.

- 1) A decisu a ștării pelanga auctoritatile competente pentru înfiinșarea cu tempulu de școle de aduți, unei școle de agricultura, conformu provocării comitetului, și cu deosebire pentru înfiinșarea de gradini școlare de pomarițu și legumarițu.
- 2) A impoternicitu pre subcomitetu fara de a ștatori unu bugetu pe anulu 187⁶/₇, a potē spesa dupa impregiurari, avendu subcomitetulu a raporta adunării generale următoare despre cheltuelile facute.
- 3) Cu privire la distribuira ajutōreloru pentru învetiacei de meserii, date din unu fondu anușitu, admiuștratu de subcomitetu, s'a hotaritu, a nu se crea alte ajutōre, pana ce nu se voru distribuira cele hotarite de adunarea generală trecuta, și cari în lipsa de concurenti inca nu s'au potutu distribuira.
- 4) S'a ținutu unu discursu despre, „Economia națională și politică” din partea actuariului subcomitetulu Aleșiu Olariu.
- 5) S'a constituitu de nou subcomitetulu alegandu-se de directoru dlu advocatu Dr. L. Petco, și de membri Georgiu Nicōra, Ioanu Balomiri și Simeonū Piso din Deva, Ioanu Fodoru, Avramu Pecurariu, Mihaiu Bontescu din Uniadōra; ér de membri suplenți dnii: Isaiu Moldovanu și Nicolae Oprea din Deva, Georgiu Nandrea din Dobra, Basiliu Popoviciu din Hondolu și Petru Fagarasi din Zamu.
- 6) S'a hotaritu loculu ținerei adunării generale următoare în opidulu Hondolu.

Conclusele adunării generale de sub p. 1. 2. 3. 4. 6 s'au laturu spre placuta știința aprobandu-se. Caturu pentru cele de sub p. 5 cu privire la membrii aleși, subcomitetulu se avisēja la § 14 din „Regularea midiulōceloru” spre orientare.

§ 120. Nr. exh. 219/1876. Elevulu dela școlă de agricultura din Ferestreu (Bucuresci) Ioanu Stoianu din Teuș în Transilvania, se rōga pentru unu ajutoriu de 60 fl. v. a, pentru a potē depune esamenulu pentru a căștiga diplom'a.

Neavendu comitetulu la dispozițiune sume spre

acestu scopu nu se afla in positiunea de a satisface cererei dlui Ioanu Stoianu.

§ 121. Nr. exh. 227/1876. Directiunea drumului feratu primu transilvanu aduce la cunoscinti'a comitetului, ca membriloru asociatiunei, ce voru voi a participa la adunarea generale din Sibiu le concede favorulu de a calatori cu unu biletu de clasa a III. pe clas'a a II. si cu unu biletu de diurnitate de clas'a II, pe clas'a III. tour si retour din 5 pana in 15. Augustu.

Spre placuta sciintia cu aceea, ca se se faca dispositiunile necesare pentru ca aoest'a se vina la cunoscinti'a respectiviloru.

§ 122. 1) Pentru bibliotec'a asociatiunei a in cursu dela academi'a de sciintie din Buda-Pesta din produsele literare ale academiiei: tom. IV. fasc. 1. 2. 3 din 1875; tom. V. din 1875 fasc. 5; tom. VI. 1875 fasc. 9 din tom. IV. din 1876 fasc. 8; tom. V. din 1876 fasc. 11; din tom. VI. 1876 fasci'ora 1—2 si X—XII; din tom. VII. 1876 fasc. 1—3.

Spre placuta sciintia.

2) Dela dlu Fridericu Engber anticuaru in Sibiu:

- 1) Novum Testamentum domini nostri Jesu Christi ex versione vulgata, cum paraphrasi et annotationibus Henrici Hammondi auxit Joannes Claeus Francofurti 1714, folio legatu.
- 2) Tractatus duo de Exceptionibus et Quaestionibus seu Torturis Reorum opera Henrici Christ. Senckenberg, Francofurti 1730, legatu.
- 3) Wolfgangi Adami Lauterbachii Collegium theoretico practicum studio B. filii Ulrici Thomae Lauterbachii Tomus secundus et tertius a Pandectarum: lib. XX. usque ad XXXIX. et usque ad finem. Tubingae 1764.
- 4) Fabii Quintiliani de institutione oratoria libr. duodecem. Lipsiae 1803 vol. II.
- 5) Briefe über die Kantische Philosophie von Karl Leonhard Reinhold. Leipzig 1792, 2 tomuri.
- 6) Die Grundwissenschaft des Rechts v. D. F. Ch. Weise. Mannheim 1804. Tom. I.
- 7) Homeri et homeridarum opera et reliquiae ex recensione F. Aug. Wolfii. Lipsiae vol. III. et IV.
- 8) Lehrbuch der deutschen Reichsgeschichte von E. C. Wieland. Leipzig 1788.
- 9) Kritisch-historisches Lehrbuch der ganzen theoretischen Philosophie von Henning.

Verificarea acestui procesu verbalu se concrede dloru Rusu, Stezariu, Dr. Brote.

D. U. S.

Iacobu Bolog'a mp. Dr. D. P. Barcianu mp.
presiedinte. secretariu.

S'a perlesu si verificatu. Sibiu in 29. Iuliu 1876.

I. V. Rusu mp. Stezariu mp. Dr. A. Brote mp.

Siedintiele adunarei generale s'au tinutu in ordinea cea mai buna, acumu ca totu-deauna de 15 ani incóce. Adunarea nu a fostu asia numerosa precumu s'aru fi potutu astepta cu totu drep-tulu ca se fia, anume acf in Sibiu, de care sunt le-gate atatea suvenire ale adunariloru nóstre de diversa natura basericesci, literarie, politice, chiaru si militare, intr'unu periodu aprópe de ani treidieci. Póte fi ca

multi se voru crede óresi-cumu desdaunati pentru absentia loru prin lectur'a acteloru esite dela una adunare cumu a fostu si acésta. Noi ii asiguramu ca nu. Liter'a mórtá tiparita acilea, nu'ti póte repro-duce D-Tale fia macaru si numai adumbrindu, nici caldur'a sufletésca cu care presiedintele adunarei a pronuntiatu discursulu seu retrospectivú, prin care infaciosiá atatea suvenire dein trecutu si stórse lá-crime dein ochii betraniloru nostrii, nici unu respunsu ca celu datu de dr. Grig. Silasi, inspiratoriu de cre-dentia in sigur'a reusita a natiunei nóstre la gradulu de civilisatiune ce'i compete ei dupa originea si dupa positiunea sa in Europ'a, nici érasí oratiunea pane-girica abundanta de sententie classice, rostita in bá-serica dupa parastasu de dn. protopopu Zachari'a Boiu in etern'a memoria a primulu presiedente alu asociatiunei nóstre, a preafericitulu archiepiscopu si mitropolitu Andreiu br. de Si agun'a. Dara spi-ritulu acelu calnu si pacificu care a dominatu pe acelea fecie serióse de barbati matori carii toti ca unulu isi avea consciint'a missiunei loru; dara toas-tulu mitropolitulu si archiepiscopulu Mironu pe a carui facia este zugravita insasi bunatatea, si alu barbatulu de statu Nicolae Racovitia cu ochi de vul-turu in venitoriu, si dunun'a femeiloru nóstre demne de ai loru barbati, caroru la concertulu celu reusitu preste tóta asteptarea abia le ajnsera locurile in teatru, si care in balulu de a dou'a séra au repre-sentatu pe sexulu loru asia, in catu se convinga pre tóta lumea ceealalta, ca densele isi au loculu alaturea cu femeile classelor superioru dein patri'a nóstra, tóte acestea si alte frumseti si inpregiurari insuffletit-órie cine se vi le descria dvóstra celoru carii ati stralucitu numai prin absentia? Suntu multe de es-cusatu, ca nu frequentara acésta adunare illustra, pe multi inse are se'i mustre consciint'a loru pen-tru acésta nepasare de acestu allariu alu culturai nóstre, ca-ci nimicu nu 'ia inpedecatu a veni la Sibiu, decatu póte comoditatea. Spiritulu este carele dá viétia, éra nu liter'a mórtá. De altumentrea ceea ce póte da liter'a, va urma in Nrii venitorí, adeva-actele adunarei generale.

Conspectu

despre acei barbati meritati pre terenulu literaturei si cul-turei din tierile locuite de romani, a caroru memoria ar' fi de a se eternisá in modulu propusu de D. Vajda.

- 1) Gregoriu Urechia cronicariu alu Moldaviei secl. XVI. (1530).
- 2) Mateiu Basarabu principele Romaniei secl. XVI. (1550).
- 3) Vasiliu Lupulu domnulu Moldaviei secl. XVII. (1644).
- 4) Metropolitulu Rum Varlaamu secl. XVII. (1645).
- 5) Teodosiu Metropolitulu Moldaviei secl. XVII.
- 6) Mironu Costinu istoricu secl. XVII.
- 7) Enache Vacarescu secl. XVII.
- 8) Fratii Radu si Sierbanu Greceanu secl. XVII.
- 9) Sava Brancoveanu Metropolitulu Transilvaniei secl. XVII.
- 10) Demetriu Cantemiru principele Moldaviei secl. XVIII.
- 11) Nicolae Costinu istoricu secl. XVIII.

- 12) Georgiu Sincal cronicariu scl. XVIII. (1753—1814).
- 13) Paulu Iorgoviciu secl. XVIII. 1764—1808.
- 14) Dumitru Cichindealu secl. XVIII. 1778—1814.
- 15) Samuila Clainu (Micu) secl. XVIII. 1780—1816.
- 16) Ioanu In. Clainu (Micu) secl. XVIII. episcopu fondatoriu de scoli.
- 17) Evangeliu Zoppa.
- 18) Petru Maioru secl. XIX.
- 19) George Lazaru secl. XIX.
- 20) Ioanu Vacarescu secl. XIX.
- 21) Nicolae Aaronu, avocatulu secl. XIX.
- 22) Venjaminu Costache secl.
- 23) D. George Romantia.
- 24) Samuilu Vulcanu Episcopulu Urbei mari fondatoriu de scole sec. XIX.
- 25) Nicolae Balcescu secl. XIX.
- 26) Andreiu Muresianu secl. XIX. † 1863.
- 27) Simeonu Barnutiulu secl. XIX. † 1866.
- 28) Ioanu Maiorescu secl. XIX.
- 29) Aronu Pumnulu secl. XIX.
- 30) Em. Gozdu.
- 31) Alesandru Sterc'a Siulutiu Metrop: Albei Iulii † 1867.
- 32) Eudocsiu Hurmusachi.
- 33) Andreiu Siagun'a.
- 34) Demetriu Bolintineanu.
- 35) Gavrilu Munteanu.
- 36) Nasturelu Herescu.
- 37) Ioanu Eliade Radulescu.
- 38) Primatulu Rumaniei Nifonu.
- 39) George Iug'a.
- 40) Nicolau Jiga (Zaiga).
- 41) Ioanu Bobu Episcopu.
- 42) Vasiliu Mog'a Episcopu.

Consemnarea

baniloru incursi la comitetulu asociatiunei dela siedinti'a or. din 9. Iuniu, pana la siedinti'a estraord. din 26 Iuliu 1876.

Dela adunarea generale a despartimentulu cerc. III tienuta in Boitia in 11. Iuniu 1876.

Dela comun'a politica Boitia ca membri ordinari pe vietia una obligatiune urbariala de 100 fl.

Dela dlu Ioanu Bobesiu par. gr. or. tacs'a de membru ordinariu nou pe anulu 187⁵/₆ 5 fl.

Dela dlu Constantinu Popoviciu notariu in Sadu tacs'a de membru ordinariu pre 187⁵/₆ 5 fl.

Dela dlu Dumitru Popoviciu tacs'a de membru ordinariu pre 187⁵/₆ 5 fl.

Dela dlu Const. Munteanu tacs'a de m. ord. pre 187⁵/₆ 5 fl.

Dela dlu Ioanu Macelariu not. in Racovitia tacs'a de membru ord. pre 187⁵/₆ 5 fl.

Dela comun'a politica Sebesiu superioru pre 187⁵/₆ m. ord. nou 5 fl.

Cá tacse de membri ajutatori si binefacatori:

Dela dnii: Marcu Popoviciu par. 5 fl. — Ioanu Popa notariu 5 fl. — N. Bobesiu invetiatoriu 1 fl. — Demetriu Sacarea parochu in Talmacelu 1 fl. — Eremie Romanu 2 fl. — Petru Fantana 2 fl. — Simionu Danilescu 1 fl. — Eremia Romanu 1 fl. — Dumitru Romanu 1 fl. — Trajanu Bobesiu 35 cr. — Ioanu Clóje antiste 5 fl. — Ioanu Aritonu Elia 10 fl. — Ioanu Constantinescu 5 fl. — Radu Istrate 5 fl. Toma Popa 1 fl. — Ioanu Popoviciu 1 fl. — Alemanu Clója 15 fl. — Ioanu Todosianu 5 fl. — Stoia Patarau 5 fl. — Voicu Cloaje 10 fl. — Ioanu Aritonu 1 fl. — Nicolae Bratilesco 5 fl. — Ioanu Boidocanu 5 fl. — Stanu Badila 5 fl. — Stanciu Coca 5 fl. — Oprea Halmagiu 2 fl. — Ioanu Cloaj'a Iordanu 5 fl. — Maria Cloaje, nascuta Bobesiu 1 fl.

— Ioanu Branea 2 fl. — Simionu Bobeica 1 fl. — Nic. Danila Bobesiu 1 fl. — Marcu Constantinescu 1 fl. — Nicolau Todosianu 1 fl. — Sierbanu Halmagiu 1 fl. — Stanciu Brote 1 fl. — Nic. Halmagiu 1 fl. — Nic. Constantinescu 1 fl. Sora Macsimu 1 fl. — Maria Voicu Cloaja 1 fl. — Elena Radu Istrate 1 fl. — Vasile Popa antiste 2 fl. — Francu Constantinescu 1 fl. — Corneliu Romanu din Sibiu 1 fl. — Alecsie Fratesiu clericu 1 fl. — Romulu Petricu 1 fl. — N. Vatasianu 1 fl. — Ana Ioanu Constantinescu 1 fl. — Maria Constantinescu 40 cr. — Ana Basiu Bratilesco 1 fl. — Basiu Bratilesco 5 fl. — Toma Costea 2 fl. — Maria Stoia Patarau 1 fl. — Ana Basiu Bratilesco 20 cr. — Stoia Bobesiu 5 fl. — Biserica gr. or. din Porcesci 10 fl. — Ioanu Adamu Cotor'a 1 fl. — Ioanu Dragomiru par. 2 fl. — Comun'a politica Porcesci 10 fl. — Ioanu Cloaje sen. 10 fl. — Ioanu Sioldea 50 cr. — Dumitru Iantea 50 cr. — Stanu Stanu Badila 1 fl. — Maria Stoia Bobesiu 1 fl. — Nicolae Patereu 40 cr. — Ioanu Stoia Hinsa 1 fl. — Iordanu Cloaje 5 fl. — Ioanu Istrate 1 fl. — Filipu Coca 50 cr. — George Bobanga 1 fl. — Sum'a 320 fl. 85 cr. v. a.

Prin dlu colectoru Ionu Antonelli din Blasiu:
Dela membrii ord. din despartimentulu cerc. alu Blasiului Nr. XX. Dela dnii: Ioane Antonelli canonicu si colectoru pre 187⁵/₆ 5 fl. — Ioane Panfilie canonicu pre 187⁵/₆ 5 fl. — Leontiu Leonteanu canonicu pre 187⁵/₆ 5 fl. — Antoniu Vestemianu canonicu pre 187⁵/₆ 5 fl. — Ioane Chirila canonicu pre 187⁵/₆ 5 fl. — Elia Vlass'a canonicu pre 187⁵/₆ 5 fl. — Stefanu Manfi canonicu pre 187⁵/₆ 5 fl. — Ioane Fekete canonicu pre 187⁵/₆ 5 fl. — Gedeonu Blasianu profesoru pre 187⁵/₆ 5 fl. — Ieronimu Albani egumenu pre 187⁵/₆ 5 fl. — Ioane Germanu profesoru pre 187⁵/₆ 5 fl. — Nicolau Popescu profesoru pre 187⁵/₆ si 187⁵/₆ 10 fl. — Basiliu Ratiu profesoru pre 187⁵/₆ 5 fl. — Dr. Ioane Ratiu profesoru pre 187⁵/₆ 5 fl. — Simeonu Micu profesoru pre 187⁵/₆ 5 fl. — Ioane M. Moldovanu profesoru pre 187⁵/₆ 5 fl. — Simeonu Popu Mateiu notariu consist. pre 187⁵/₆ 5 fl. — Georgiu Munteanu profesoru pre 187⁵/₆ 5 fl. — Damianu Domsia vice-notariu consistor. pre 187⁵/₆ si 187⁵/₆ 10 fl. — Dr. Nicolau Stoia-medicu pre 187⁵/₆ 5 fl. Sum'a 110 fl. v. a.

Dela adunarea generala din Hunedóra prin directiunea despartimentulu cerc. VI. din Deva.

Dela dnii George Danila primaru in Hunedóra tacs'a de membru ord. pre 187⁵/₆ 5 fl. — Mihaiu Bortescu avocatulu tacs'a de membru ord. pre 187⁵/₆ si 187⁵/₆ 10 fl. — Avramu Pecurariu par. gr. or. tacs'a de membru ord. pre 187⁵/₆ 5 fl. Sim. Popoviciu not. cerc. tacs'a de m. ord. pre 187⁵/₆ 5 fl. — Teod. Petrisioru prof., tacs'a pentru diploma 1 fl. Sum'a 26 fl.

Au incursu de adreptulu la comitetu:

Dela dnii Petru Popu canonicu in Lugosiu tacs'a de m. ord. pre 187⁵/₆—187⁵/₆ 15 fl. — Andreiu Medanu, Siomcuta mare, tacs'a de m. ord. pre 186⁹/₁₀—187⁵/₆ 35 fl. — Iacobu Bologna, Sibiu tacs'a de membru ord. pre 187⁵/₆ 5 fl. — Nicolau Fratesiu, Sibiu tacs'a de membru ord. pre 187⁵/₆ si 187⁵/₆ 10 fl. Sum'a 65 fl.

Dela dn. Dimitrie Coroianu canonicu in Gherla tacs'a pre 187⁵/₆ 5 fl.

O fundatiune sub titlu: fundatiune studiosului de a V-a clasa gimnasiale Emiliu Dionisiu Bosiota Motiu, Dembulu din Abrudu 400 fl.

Prin directiunea despart. cercuale XVII. din S. Reginu.

Dela dn. Ioanu Maieru proprietariu in Toplitia una obligatiune urbariala trans. 100 fl.

Dela dn. Iosifu Fincu din Deda tacs'a pre 186⁹/₁₀ si 186⁹/₁₀ 10 fl.

Delu dn. Ioanu Popescu parochu in Deda tacs'a pre 187⁵/₆ 5 fl. Sibiu in 31 Iuliu 1876.

Dela secret. asoc. trans.